Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul central (judecător Eugen Bejenaru)
Dosarul nr.2a-1125/25 (nr.2-25049290-03-2a-26082025)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil și de contencios administrativ
D E C I Z I E

03 februarie 2026 mun. Bălţi

Completul de judecată în componența:
Preşedintele ședinței, judecător Radu Holban
Judecătorii Mariana Sajin, Svetlana Ghercavii
Grefier Cristina Svaracevschi

examinând în ședință judiciară publică apelul declarat de Pilipișin Alexei împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul central din 08 iulie 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată declarată de avocatul Guțu Tatiana în interesele lui Iustin Alexandru în contradictoriu cu Pilipișin Alexei cu privire la repararea prejudiciului moral, încasarea cheltuielilor de asistență juridică și a cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului și participanților la proces:

La 10.04.2025 Iustin Alexandru reprezentat de avocatul Guțu Tatiana s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Pilipișin Alexei cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 09.09.2022 de către agentul constatator din cadrul IP Bălți Nicanor Pîcălău a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI 05 630985 pentru faptul că la 05.09.2022 în jurul orei 20.00 în *****, intersecție cu ***** conducând mijlocul de transport de model „*****” cu număr de înmatriculare ***** a efectuat manevra de virare la stânga în intersecție privind continuarea deplasării sau efectuarea opririi, ca urmare a admis o ciocnire laterală a mijlocului de transport de model „*****” cu numărul de înmatriculare ***** care se deplasa la culoarea verde a semaforului. Prin Decizia agentului constatator adoptată la 09.09.2022, Iustin Alexandru a fost sancționat pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzute de art. 242 al. (2) Cod contravențional și i-a fost stabilită amenda în mărime de 24 u.c., echivalentul a 1200 lei cu aplicarea a 6 puncte de penalizare. Prin hotărârea Judecătoriei Bălți sediul Central nr.5r-421/2022 din 12.05.2023 s-a dispus: Contestația depusă de Iustin Alexandru împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 05

630985 din 09.09.2022 în baza art.242 al.(2) Cod contravențional și a deciziei de sancționare din 09.09.2022 a fost admisă, astfel fiind anulată decizia de sancționare întocmită de către agentul constatator al IP Bălți în privința lu Iustin Alexandru, conform art.242 al. (2) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional, pe motiv că în acțiunile lui Iustin Alexandru nu există faptul contravenției.

Prin Decizia Curții de Apel Bălți nr. 4r-515/2023 din 05.10.2023 s-a dispus respingerea recursului declarat de Pilipișin Alexei împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți sediul Central din 12.05.2023 pronunțată pe cazul contravențional de acuzare a lui Iustin Alexandru în comiterea contravenției prevăzute de art. 242 alin (2) Cco, cu menținerea acesteia.

Menționează că, la data de 09.09.2022 în privința lu Pilipișin Alexandru a fost întocmit procesul-verbal cu privire la comiterea contravenției nr. 4440 MAI0563984, pentru faptul că la data de 05.09.2022 în jurul orei 20.00 în mun. Bălți str. Aerodromului, intersecție cu ***** conducînd mijlocul de transport de model ***** cu număr de înmatriculare *****, a efectuat manevra de depășire în intersecția dintre semafor ca urmare a generat o situație de accident de circulație.

Indică reclamantul că, vinovat de producerea accidentului se face Pilipișin Alexei care a condus autovehicolul *****. Iustin Alexandru s-a adresat cu o plângere către IP Bălți pentru a fi pornit un proces contravențional, însă din motiv că la momentul adresării lui Iustin Alexandru către organele de drept a expirat termenul de prescripție pentru atragerea la răspundere contravențională acest fapt nu s-a realizat. Indică că Pilipișin Alexei este persoana care a provocat accidentul rutier din 05.02.2022, de aceia s-a adresat companiei de asigurări în vederea recuperării prejudiciului material cauzat de pârât deoarece ultimul deținea polița de asigurare RCA 007485025 din 16.02.2022.

Reiterează că, în cadrul procesului contravențional reclamantul a fost asistat de avocatul Guțu Tatiana, suportând pentru serviciile de asistență juridică cheltuieli în mărime de 10 000 lei.

La fel, menționează că, reclamantul consideră că prin acțiunile sale Pilipișin Alexei i-a fost cauzat prejudiciul moral în mărime de 20000 lei. Își întemeiază mărimea estimată a prejudiciului moral cauzat reclamantului în mărime de 20 000,00 lei, prin faptul că reclamantul implicat în accidentul provocat de Pilipișin Alexei, i-au fost provocate suferințe psihice, stare de frustrare, necesitatea de a se apăra și a demonstra faptul că accidentul s-a produs nu din culpa reclamantului, dar și lipsa unei reacții din partea pârâtului pe tot parcursul perioadei de după producerea accidentului.

Solicită a încasa de la Pilipișin Alexei în beneficiul lui Iustin Alexandru a prejudiciului moral cauzat în mărime de 20 000 lei, încasarea cheltuielilor pentru

acordarea asistenței juridice suportate pentru procesul contravențional în mărime de 10 000 lei și pentru procesul civil în mărime de 5000 lei.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 08 iulie 2025, s-a admis parţial acțiunea înaintată de avocatul Guțu Tatiana în interesele lui Iustin Alexandru în contradictoriu cu Pilipișin Alexei cu privire la repararea prejudiciului moral, încasarea cheltuielilor de asistență juridică și a cheltuielilor de judecată.

- ✓ A încasat de la Pilipișin Alexei în beneficiul Iustin Alexandru suma de 2 000 (două mii) lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin contravenție și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 000 (cinci mii) lei.
- ✓ A încasa de la Pilipișin Alexei în beneficiul Iustin Alexandru cheltuielile de asistență juridică în sumă de 10 000 (zece mii) lei suportate în urma procesului contravențional de examinare a contestației depusă de Iustin Alexandru.
- ✓ În rest acţiunea se respinge ca neîntemeiată.
- ✓ A încasa de la Pilipișin Alexei în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 250 (două sute cincizeci) lei.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, Pilipșin Alexei la 06 august 2025, a contestat-o cu apel hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 08 iulie 2025, solicitând casarea integrală a hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri prin care a respinge integral acțiunea înaintată de Iustin Alexandru către Pilipișin Alexei cu privire la repararea prejudiciului moral, încasarea cheltuielilor de asistență juridică și a cheltuielilor de judecată.

Conform art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu dispune altfel.

Instanța de apel constată că, dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la 08 iulie 2025, iar apelul preliminar înaintat de Pilipșin Alexei a fost înregistrat la 06 august 2025, prin urmare cu respectarea termenului legal.

Prin intermediul Direcției evidență și documentare procesuală (cancelaria civilă) a Curții de Apel Nord la 26 septembrie 2025 s-a înregistrat cererea de apel motivată formulată de către avocatul Ocerednaia Larisa în interesele lui Pilipșin Alexei.

Argumentele părților:

În motivarea apelului, apelantul Pilipșin Alexei și reprezentantului apelantului avocatul Ocerednaia Larisa, a indicat că la emiterea hotârârei au fost

încălcate sau greșit aplicate normele dreptului material și nu a fost pe deplin ilucidate circumstanțele importante pentru justa soluționare a cauzei și bazată în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

Menționează că, excluderea vinovăției lui Alexandru Justin în accident nu implica automat vinovăția apelantului Alexei Pilipișinv. La caz, Pilipișin Alexei nu este recunoscut în calitate de contravenient conform art.242 al. (2) Cod contravențional pentru a fi posibil de solicitat încasarea prejudiciului din contul ultimului, or contestarea deciziei agentului constatator a fost îndreptată împotriva agentului contestator și nicidecum împotriva lui Pelipișin Alexei.

Astfel, consideră apelantul Alexei Pilipișin că nu poate fi tras la răspundere pentru daunele cauzate în legătură cu examinarea contestației lui Alexandru Justin și nici nu pot fi recuperate costurile aferente prestării de servicii juridice în cazul contravențional.

Susține că, sunt neîntemeiate și concluziile instanței de judecată expuse în hotărâre în partea încasării prejudiciul moral și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000,00 lei.

Așadar, menționează că, conform Recomandarea privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, pornind de la practica CEDO, cheltuielile de asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Astfel, instanța pentru a include cheltuielile spre încasare pârâtului, urmează să verifice dacă aceste cheltuieli sunt reale și necesare și într-un cuantum rezonabil, fiind necesară prezentarea unei liste detaliate a tuturor cheltuielilor invocate, omiterea căreia poate avea drept efect respingerea revendicărilor în întregime sau în parte. La caz, bonul de plată, prezentat de avocatul Eșanu Mihail, atestă doar caracterul real al cheltuielilor de asistență juridică, nu și rezonabil.

Solicită casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul central din 08 iulie și emiterea unei noi hotărâri prin care a respinge integral acțiunea înaintată de Iustin Alexandru către Pilipișin Alexei cu privire la repararea prejudiciului moral, încasarea cheltuielilor de asistență juridică și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Nord din 01 octombrie 2025 s-a acceptat apelul declarat de Pilipișin Alexei prin intermediul avocatului Ocerednaia Larisa și s-a intentat procesul în instanța de apel cu fixarea ședinței de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare la data de 28 octombrie 2025, ora 11:00. Convocarea participanților la proces în ședința de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, stabilind termenul limită pentru prezentarea de către aceștia a referințelor cu înscrisuri, formularea demersurilor necesare, prezentarea/reclamarea probelor în condițiile art. 372 CPC (în atâtea copii câți participanți la proces sunt plus o copie pentru instanță), sub sancțiunea decăderii din acest drept, până la 20.10.2025.

La 28 octombrie 2025 s-a înregistrat referința formulată de avocatul Guțu Tatiana în interesele lui Iustin Alexandru, prin care solicită respingerea ca neîntemeiată și nefondată cererea de apel cu menținerea fără modificări a hotărârii instanței de fond și încasarea de la apelant/pârât Pilipișin Alexei în beneficiul lui Iursitn Alexandru cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3000 lei.

Menționează, argumentele expuse în cererea de chemare în judecată adresată instanței de fond, iar suplimentar expune faptul că intimatul/reclamant Iustin Alexandru în legătură cu faptul, că în comiterea accidentulul rutier nu este vinovat, iar reiesind din actele Judecătoresti vinovat de producerea accidentului se face al doilea șofer si anume Pilipișin Alexei DNP ***** care a condus automobilul de model „*****" cu nr, de înmatriculare *****. Întru confirmarea celor constatate vine și acel fapt că Iustin Alexandru a fost despăgubit material de către Compania de SA pentru prejudicierea mijlocului de transport ca urmare a accidentului din 05.09.2022 (f.d,21-24). Astfel, consideră că s-a adus atingere unui drept subiectiv al reclamantului, constând în afectarea dreptului la imagine și a prezumției de nevinovăție, întrucât acesta a fost nevoit să își dovedească nevinovăția în fața instanței de judecată.

Reiterează faptul că, reclamantul/intimat Iustin Alexandru a fost nevoit să contracteze un avocat pentru a-i asigura reprezentarea procesuală, suportând astfel cheltuieli financiare care nu ar fi fost necesare în lipsa acțiunilor contravenționale ale lui Pilipișin Alexei. Pe parcursul procesului în cauza contraventională care a fost nominalizată supra Iustin Alexandru a fost asistat de avocatul Tatiana Gutu, respectiv ultimul a suportat cheltuielile de asistentă juridică în cauza contraventională în mărime de 10 000 lei, La fel ultimul a încheiat un contract de asistentă juridică privind recuperarea prejudiciului material și moral în urma comiterii contraventiei de către pârât. Aceste împrejurări conduc Ia concluzia existenței unui prejudiciu ce impune acordarea de despăgubiri.

Declarațiile părților în ședința de judecată:

La examinarea cauzei în ordine de apel apelantul Pilipișin Alexei și intimatul Iustin Alexandru, fiind citați legal despre locul, data și ora ședinței de judecată nu s-au prezentat, însă au fost reprezentați de mandatarii acestora, avocatul Ocerednaia Larisa în interesele lui Pilipișin Alexei și avocatul Guțu Tatiana în interesele lui Iustin Alexandru.

În conformitate cu dispozițiile art.379 alin. (2) Cod procedură civilă, *neprezentarea în ședință de judecată a apelantului sau a intimatului, reprezentanților acestora, precum și a unui alt reprezentant la proces, citați legal despre locul, data și ora ședinței, nu împiedică judecarea apelului*. În consecință,

coroborând normele enunțate, Colegiul Civil a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa apelantului Pilipișin Alexei și intimatului Iustin Alexandru.

În ședința de judecată în instanța de apel reprezentantul apelantului Pilipișin Alexei, avocatul Ocerednaia Larisa a solicitat admiterea cererii de apel cu casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi decizii prin care să fie respinsă integral cererea de chemare în judecată.

Totodată reprezentantul intimatului Iustin Alexandru, avocatul Guțu Tatiana fiind prezent a solicitat respingerea cererii de apel ca neîntemeiată cu menținerea hotărârii instanței de fond ca fiind una legală și întemeiată, totodată a solicitat încasa cheltuielile de judecată suportate în instanța de apel în mărime de 3000 mii lei.

Aprecierea instanței de apel :

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces, a materialelor din dosar și a normei legale relevante speței, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curții de Apel Nord consideră pasibil admiterii apelului, cu modificarea hotărârii instanței de fond, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 385 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să modifice hotărârea primei instanţe.*

Colegiul civil reține că, dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunțat la 08 iulie 2025 (f.d.49), iar apelul preliminar înregistrat de apelantul Pilipișin Alexei a fost înregistrat la 06 august 2025, totodată apelul motivat semnat de avocatul Ocerednaia Larisa în interesele apelantului Pilipișin Alexei a fost înregistrat la 26 septembrie 2025, prin urmare cu respectarea termenului legal (f.d.67-73).

Potrivit prevederilor art. 386 alin.(1) Cod procedură civilă statuiază că, *hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; b) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sânt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.*

Potrivit art. 373 Cod de procedură civilă, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea*

pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţa de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanţe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Tot aici se reține că potrivit alin.(6) din același articol, prevede, *că apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces.*

În temeiul art.130 Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.*

Potrivit art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.*

Conform probelor materialelor cauzei s-a constatat că la 09.09.2022 în privința lui Iustin Alexandru a fost întocmit proces verbal cu privire la săvârșirea contravenție în baza art.242 alin.(2) Cod contravențional și prin decizia agentului constatator din aceiași dată , fiindu-i aplicată sancțiunea contravențională sub formă de amendă 24 u.c.(f.d.18).

Totodată, procesul verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator din 09.09.2022 a fost contestat de reclamantul /intimat și emisă hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul central) din 12.05.2023 prin care a fost admisă contestația și anulată decizia de sancționare cu încetarea procesului contravențional pe motivul că în acțiunile lui Iustin Alexandru nu există faptul contravenției. (f.d.8-10).

Ulterior, prin decizia Curții de Apel Bălți din 05.10.2023 recursul declarat de Pilipișin Alexei împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul central) din 12.05.2023 a fost respins ca nefondat (f.d.11).

Prin informația nr.34//23 14117 din 15.08.2024 Inspectoratul de poliție Bălți a informat pe Iustin Alexandru că din considerentul că reprezentantul organului constatator al Inspectoratului de poliție Bălți că din momentul emiterii deciziei de sancționare din 05.09.2022 până la emiterea deciziei Curții de Apel Bălți din 05.10.2023 prin care recursul declarat de Pilipișin Alexei împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul central) din 12.05.2023 a fost respins și

menținută hotărârea menționată, a constatat că sancționarea lui Pilipișin Alexei nu este relevant din motivul expirării termenului de prescripție a răspunderi contravenționale potrivit prevederilor art.30 alin.(1) Cod contravențional iar intervenirea termenului de prescripție înlătură răspunderea contravențională a persoanei (f.d.19).

La fel se reține, că la 09.09.2022 s-a întocmit proces verbal de comiterea contravenției prevăzută de art. 240 alin.(3) Cod contravențional în privința lui Pilipișin Alexei și prin decizia agentului constatator din aceiași dată a fost sancționat cu 42 u.c. (f.d.17).

Reieșind din faptul că, pe parcursul procesului de examinarea cauzei contravențională nominalizată supra, Iustin Alexandru a fost asistat de avocatul Guțu Tatiana, astfel a menționat existența cheltuielilor de asistență juridică suportate în mărime de 10 000 lei, totodată în asemenea circumstanțe ultimul a fost suportat prejudiciul moral care îl evaluează în valoare de 20 000 mii lei fiind condiționat de faptul suportării de către Iustin Alexandru a unui accident rutier comis din vina părții pârâtului, impunerii de a se apăra in situația întocmirii neîntemeiate a unui proces-verbal cu privire la comiterea faptei contraventionale, lipsa de mijlocul de transport avariat pe o perioadă îndelungată de timp, iar recuperarea costurilor pentru repararea automobilului a avut loc abia la 07.02.2025 de către compania de asigurări, însă toată această perioadă ultimul nu a avut posibilitatea de a beneficia de bunul său- automobilul deteriorat. În acest sens reclamantul Iustin Alexandru a expediat pârâtului/apelant Pilipișin Alexei somație care a fost lăsată fără soluționare (f.d.25).

Astfel, reclamantul Iustin Alexandru prin intermediului avocatului Guțu Tatiana a înregistrat cererea de chemare în judecată la data de 10.04.2025 prin care a solicitat încasarea de la Pilipișin Alexei în contul lui Iustin Alexandru a sumei de 10 000 mii lei suportate pentru acordarea asistenței juridice în procesul contravențional, a sumei de 20 000 mii lei cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 5000 mii lei suportate pentru acordarea asistenței juridice în prezenta cauză. (f.d.2-4).

Prin Hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul central) din 08 iulie 2025 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Guțu Tatiana în interesele lui Iustin Alexandru în contradictoriu cu Pilipișin Alexei cu privire la repararea prejudiciului moral, încasarea cheltuielilor de asistență juridică și a cheltuielilor de judecată și s-a încasat de la Pilipișin Alexei în beneficiul Iustin Alexandru suma de 2 000 (două mii) lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin contravenție și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 000 (cinci mii) lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 10 000 (zece mii) lei suportate în urma procesului contravențional de examinare a contestației depusă de Iustin Alexandru;

în rest acţiunea se respinge ca neîntemeiată; la fel a încasat de la Pilipișin Alexei în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 250 (două sute cincizeci) lei (f.d. 49).

Fiind în dezacord cu soluția instanței de fond, Pilipșin Alexei la 06 august 2025, a contestat-o cu apel hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 08 iulie 2025, solicitând casarea integrală a hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri prin care a respinge integral acțiunea înaintată de Iustin Alexandru către Pilipișin Alexei cu privire la repararea prejudiciului moral, încasarea cheltuielilor de asistență juridică și a cheltuielilor de judecată. (f.d.50).

Așadar, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținând-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare.

La fel, potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate.

Instanța de apel menționează că art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Potrivit art.5 alin.(1) Cod procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru aşi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*

Articolul 15 alin. (1) din Codul civil, prevede că, *apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.*

Iar potrivit art.121 Cod procedură civilă, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.*

Potrivit prevederilor art. 19 alin.(1) Cod civil, *în condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. (2) Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a*

suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum şi profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat).(3) Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi diminuarea calităţii vieţii. În cazul vătămării sănătăţii, prejudicial nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacităţi a corpului uman (prejudiciu biologic). Art. 1998 alin. (1) Cod civil, *cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.*

Potrivit art. 20 alin. (1) și (2) Cod Civil, *dacă prin lege nu se prevede altfel, persoana răspunde numai pentru prejudiciul cauzat prin fapta sa săvârşită cu vinovăție sub forma intenției sau imprudenței. Fapta este săvârşită cu intenție dacă persoana care a săvârşit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, le-a dorit sau a admis, în mod conştient, survenirea acestor urmări.*

Conform art. 45 alin.(1) Codul contravenţional prevede, *dacă prin contravenţie a fost cauzat un prejudiciu, persoana prejudiciată este în drept să-şi valorifice pretenţiile civile în procedură civilă.*

Conform prevederilor art. 1998 alin. (1) Cod Civil, *cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.* Conform art. 2025 alin.(1) Cod civil, *repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situației anterioare (transmiterea unui bun de același gen și de aceeași calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putință ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părților sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărâre judecătorească.(2) În cazul deteriorării unui bun, despăgubirea va fi egală cu pierderea valorii bunului şi nu a costului reparației dacă costul reparației depășește disproporționat pierderea valorii.*

În corespundere cu art.2036 alin.(1) din Codul civil, *în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.*

Conform prevederilor art.2037 alin.(1)-(3) din Codul civil, *mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a*

răspunderii şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luând în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului.

În contextul dispozițiilor legal citate, Colegiul judiciar reține că, repararea prejudiciilor reprezintă acea metodă de apărare a drepturilor civile încălcate, care dă posibilitate persoanei drepturile căreia au fost lezate să ceară repararea integrală acestora.

Colegiul civil reține că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele faptice ale litigiului dat, însă a dat o apreciere eronată a probelor conform prevederilor art. 130 Codul de procedură civilă, astfel consideră necesar ajustarea cuantumului cheltuielilor de asistență juridică și a cheltuielilor de judecată, cât și valoarea încasată cu titlu de prejudiciu moral, încasate din contul lui Pilipișin Alexei în beneficiul lui Iustin Alexandru reducând după cum urmează: pentru prejudiciu moral de la suma de 2.000,00 lei la suma de 1.000,00 lei; cheltuielilor de asistență juridică suportate în urma procesului contravențional de examinare a contestației depusă de Iustin Alexandru de la suma de 10.000,00 lei la suma de 5.000,00 lei și cheltuielilor de judecată pentru asistența juridică suportată la examinarea prezentei cauze în instanţa de fond de la 5.000,00 lei la suma de 2.500,00 lei.

Din cele reținute supra Colegiul Civil conchide, justă concluzia primei instanțe prin care a considerat că pretențiile reclamantului față de pârât sunt parțial întemeiate or, pârâtul/apelant Pilipișin Alexei, acționând în mod ilicit față de reclamanta/intimat Iustin Alexandru, i-a cauzat ultimei un prejudiciu moral fiind pasibil de răspunderea de daune menționate în prevederile art. 2036 și art.2037 Cod Civil.

În asemenea circumstanțe instanța notează că despăgubirea trebuie să acopere prejudiciul suferit real de reclamant, fiind o consecință a faptei pârâtului/apelant sau a izvorului de pericol pentru care acesta răspunde conform legii.

În continuare, Colegiul reține că, pentru angajarea răspunderii civile delictuale a persoanei fizice se cer a fi întrunite cumulativ condițiile esențiale ale răspunderii civile delictuale și anume: existența faptei ilicite sensu lato - infracțiune, contravenție, abatere, delict civil; existența prejudiciului cauzat și probele care confirmă întinderea și cuantumul acestui prejudiciu; existența legăturii de cauzalitate între prejudiciul și fapta ilicită sensu latu.

Sub aspectul celor invocate, Colegiul Civil remarcă că elementele răspunderii delictuale în speța au fost întrunite.

Așa dar din cele reținute supra și în conformitate cu prevederile art.1998 alin.(1) Cod civil, *cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune, invocat de reclamant/apelant, în speță dată fiind aplicabil.*

Conform prevederilor art. 2037 alin. (1), (2) din Codul civil, *mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luând în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate.*

Cu referire la cuantumul solicitat de către reclamantul/intimat a prejudiciului moral în mărime de 20 000,00 lei, la caz, prejudiciul moral manifestându-se prin faptul că reclamantul implicat în accidentul provocat de Pilipișin Alexei, i-au fost provocate suferințe psihice, stare de frustrare, necesitatea de a se apăra și a demonstra faptul că accidentul s-a produs nu din culpa reclamantului/intimat, dar și lipsa unei reacții din partea pârâtului/apelant pe tot parcursul perioadei de după producerea accidentului, Colegiul civil atestă faptul că, valoarea prejudiciului solicitat nu se circumscrie principiului proporționalității și echității care guvernează instituția răspunderii civile delictuale. Or, stabilirea cuantumului despăgubirilor pentru prejudiciul moral nu este supusă unor criterii de determinare, nu poate avea un caracter punitiv sau excesiv, ci se stabilesc prin aprecierea rezonabilă, justă și echilibrată între gravitatea intensitatea și durata cauzării suferinţelor psihice suportate, precum și reperele desprinse din practica judiciară națională în cauze similare.

În acest context, daunele morale datorită naturii lor nepatrimoniale or în lipsa unor vătămări nu pot fi evaluate și raportate la o sumă exactă de bani ci întinderea despăgubirilor realizându-se prin apreciere raportată la elementele de fapt. Prin urmare, instanța de fond a apreciat în mod eronat că suma de 2000,00 mii lei a fi rezonabilă, în corespundere cu exigențile unei satisfacții echitabile, fiind aptă să asigure un efect compensatoriu real, fără a conduce la o îmbogățire fără just temei.

Totodată, Colegiul reține că fapta ilicită, constatată prin procesul-verbal de contravenție, apoi reclamantul/intimatul fiind sancționat, apoi fiind anulate aceste acte emise de agentul constatator de către instanța de judecată a generat în mod

evident consecințe negative pe plan psihic. Însă instanța de apel accentuează că cuantumul compensaţiei acordate depinde şi de durata menținerii consecinţelor vătămării, la caz suferinței psihice. Or, prejudiciile morale pot fi temporare sau permanente.

Instanța mai reține că, criteriul general invocat de CEDO constă în aceea că despăgubirile trebuie să prezinte un raport rezonabil de proporționalitate cu atingerea adusă reputației, având în vedere totodată, gradul de lezare a valorilor sociale ocrotite, intensitatea și gravitatea atingerii adusă acestora. În situația daunelor morale datorită naturii lor nepatrimoniale o evaluare exactă a acestora în bani nu este posibilă, întinderea despăgubirilor realizându-se prin apreciere raportată la elementele de fapt.

În aceste condiții, instanța apreciază că reclamantului, în calitate de victimă a contravenției, i-a fost cauzat un prejudiciu moral, pe care instanța de apel îl evaluează la suma de 1 000,00 lei.

Cu referire la solicitarea reclamantului/intimat Iustin Alexandru privind încasarea cheltuielile de asistență juridice prestate în cadrul procesului contravențional în mărime de 10 000,00 lei și a cheltuielilor de asistență juridică prestate în cadrul procesului civil respectiv în valoare de 5000,00 lei, Colegiul Civil consideră necesar a modifica hotărârea judecătorească urmărind reducerea sumei încasate de la Pilipișin Alexei în beneficiul Iustin Alexandru la 5000,00 mii lei ca cheltuieli suportate în cadrul procesului contravențional, respectiv la 2 500,00 mii lei cu titlu de cheltuieli suportate în cadrul procesului civil, astfel încât acestea să corespundă în mod rezonabil efortului și serviciilor juridice prestate coroborate la obiectul acțiunii și complexitatea cauzei, în coraport cu prevederile art. 96 Cod procedură civilă.

Astfel, potrivit art.90 lit.i) Cod de procedură civilă, din cheltuieli de judecare a cauzei fac parte, cheltuieli de asistență juridică, în coroborare cu dispozițiile art.96 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Potrivit alin.(1^1) al aceluiași articol, cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Prevederii similare se regăsesc și la art.63 alin.(4) din Legea cu privire la avocatură nr.1260 din 19 iulie 2002, potrivit căruia cheltuielile suportate de client în legătură cu acordarea de către avocat a asistenței juridice la apărarea drepturilor și intereselor lui legitime în cauzele penale, civile și administrative urmează a fi compensate integral și proporțional cerințelor admise (respinse) de partea adversă.

Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO se evidenţiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea

cheltuielilor, a următoarelor documente: a) dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b) copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; c) listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

Colegiul Civil, reține întemeiat argumentul apelantului Pilipișin Alexei prin care menționează lipsa datelor minime despre activitățile efectiv efectuate de avocat în coraport cu condițiile ,,reale, necesare și rezonabile,, realizate în mod cumulativ. Or, instanța trebuie să determine dacă sumele solicitate reflectă într-adevăr costurile suportate, respectând criteriile de necesitate și proporționalitate, având în vedere complexitatea cauzei și aportul avocatului la soluționarea acesteia.

La caz, volumul de muncă manifestat de avocatul Guțu Tatiana în interesele reclamantului Iustin Alexandru nu a fost expus într-un probatoriu veridic. Or, pentru a fi rambursate cheltuielile de asistență juridică potrivit art.96 Cod de procedură civilă, trebuie confirmate că realmente au fost angajate, necesare şi rezonabile ca mărime.

În continuare, potrivit art.82 Codul de procedura civila, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.

Potrivit art. 85 alin. (1) Cod de procedură civilă, de taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc reclamanții în acțiunile de reparație a prejudiciului material și/sau moral cauzat prin infracțiune.

Conform art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească, precum și taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporțional părții admise din acțiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Ținând cont de faptul că, reclamantul/intimat Iustin Alexandru a fost scutită de drept la achitarea taxei de stat pentru înregistrarea cererii de chemare în judecată, pârâtul/apelant Pilipișin Alexei urmează să compenseze cheltuielile ce țin de soluționarea cauzei în mărime de 250 lei, cuantum corect stabilit de către instanța de fond.

În final, reieșind din cele expuse mai sus şi având în vedere faptul că, circumstanţele cauzei au fost stabilite parțial eronat de către prima instanţă, Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite cererea de apel declarată de Pilipișin Alexei, a modifica hotărârea instanței de fond din 08 iulie 2025 în latura cuantumului prejudiciului moral prin micșorarea sumei dispuse spre încasare de la suma de 2.000,00 lei la suma de 1.000,00 lei; cheltuielilor de asistență juridică suportate în urma procesului contravențional de examinare a contestației depusă de Iustin Alexandru de la suma de 10.000,00 lei la suma de 5.000,00 lei și cheltuielilor de judecată pentru asistența juridică suportară la examinarea

prezentei cauze în instanţa de fond de la 5.000,00 lei la suma de 2.500,00 lei. În rest hotărârea urmează a fi menținută.

Conducându-se de prevederile art.385 lit.b) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, -

D E C I D E:

Admite apelul declarat de avocatul Pilipișin Alexei împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul central din 08 iulie 2025.

Modifică hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 08 iulie 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de avocatul Guțu Tatiana în interesele lui Iustin Alexandru în contradictoriu cu Pilipișin Alexei cu privire la repararea prejudiciului moral, încasarea cheltuielilor de asistență juridică și a cheltuielilor de judecată, prin micșorarea cuantumului: compensației pentru prejudiciu moral de la suma de 2.000,00 lei la suma de 1.000,00 lei; cheltuielilor de asistență juridică suportate în urma procesului contravențional de examinare a contestației depusă de Iustin Alexandru de la suma de 10.000,00 lei la suma de 5.000,00 lei și cheltuielilor de judecată pentru asistența juridică suportară la examinarea prezentei cauze în instanţa de fond de la 5.000,00 lei la suma de 2.500,00 lei.

În rest, hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 08 iulie 2025, se menține fără modificări.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele ședinței, judecător Radu Holban

Judecătorii Mariana Sajin Svetlana Ghercavii